

ÖFVERSIGT

AF

KONGL.

VETENSKAPS-AKADEMIENS

FÖRHANDLINGAR.

TOLFTE ÅRGÅNGEN.

1855.

Med tretton taflor.

13

STOCKHOLM, 1856.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,
Kongl. Boktryckare.

3. Om Hafs-Crustaceer vid Kullaberg i Skåne.

— Hr Professor LILJEBORG hade insändt följande uppsats, innefattande tillägg till det i denna tidskrift, årg. 1852 p. 1, införda meddelande.

»Sedan jag under större delen af Juli månad 1852 ånyo undersökt litoralfaunan vid kusten af hafvet vid Kullaberg i Skåne, och dervid isynnerhet egnat de smärre Crustaceerna min uppmärksamhet, har jag kommit i tillfälle, att till den förut lemnade förteckningen öfver detta ställes hafscrustaceer göra nedanstående tillägg, som innehåller nära lika många arter, som de uti nämnda förteckning upptagne, eller trettiotvå. Således har jag derstädes erhållit inalles sextiofem arter hafscrustaceer, utan att de Cladocerer, Ostracoder och Copepoder, som jag å ett annat ställe afhandlat, deruti inbegripas.

Cumaceernas och Amphipodernas ordningar hafva (likväl med undantag af Parasit-crustaceerna) härtill lemnat de flesta bidragen; och tager man i betraktande det jemförelsevis betydliga antalet af nya arter, som bland dessa erhållas, så torde man deraf kunna finna, dels att kännedomen om dessa Crustaceer ännu är särdeles ofullständig, och dels att de hithörande formerna äro ganska talrika. Den ofullständiga kännedomen om Amphipoderna särskildt visar sig dessutom deruti, att man hittills i allmänhet föga påaktat de ofta ganska betydliga könsskilnaderna; och därför synes det, som en del släkten, till grund för hvilka man endast lagt det ena eller andra könet, skulle komma att undergå betydande modifikationer, då de blifva underkastade den revision, som den stigande kunskapen nödvändigt måste medföra. Samma förhållande torde det äfven blifva med arterna. Det torde därför icke vara öfverflödigt, att för dem, som intressera sig för denna grenen af Zoologien, antyda behovet af noggrannare observationer öfver könsskilnaderne¹⁾.

---

¹⁾ Härvid torde det vara af intresse, att nämna, att honorna af Amphipoderna i allmänhet utmärka sig genom en mera under-

De flesta Amphipoderna såväl af dem, som äro upptagna i den förra förteckningen, som af dem, som anföras i detta tillägg, äro erhållna på temligen betydligt djup; hvaraf det således visar sig, att en stor del af dem tillhör djupet, om än andra äro bestämda att lefva nära hafsytan, vid strandbrädden, eller ock uti sanden samt under stenar och Fucaceer, då vatt-
net under ebbtiden dragit sig tillbaka. Vid deras efterspannande måste man således söka dem på dessa olika lokaliteter.

*Crustacea marina ad Kullaberg in Scania mense
Julii 1852 collecta.*

Decapoda.

1. *Stenorhynchus rostratus* (LINNÉ). — *Cancer rostratus* LINNÉ, Fauna Svec. 2 ed. N:o 2027. — *Stenorhynchus Phalangium*, Penn; Bell, Brit. Crustacea p. 2.

Haud vulgaris; retibus piscatorum affixus.

2. *Pagurus chiroacanthus* n. sp.

Forma pygmæa. Longit. circit. 8 millim. abdomine excepto. Pedes 1:mi paris valde inæquales, dexter sinistro major, manu convexa, ovata, læviuscula, tantum ad marginem exteriorem, æqualiter arcuatum, minute tuberculata, et aculeo compresso, sat magno, superne ad basin marginemque interiorum propius munita, et, quam carpo, longiore et latiore. Manus sinistra oblonga, carpo, intus spinoso, parum longior, supra modice convexa minimeque carinata, læviuscula, basin versus coarctata, margine interiore et exteriorum fere parallelis. Et hi et reliqui pedes dense pilosi, pilis sat longis. Pedes thor. 2:di iisdem 3:tii paris aliquantulum breviores, sed pedi dextro longitudine fere æquales. Pedunculi oculorum, iidemque antennarum exteriorum et harum palpus spiniformis pilosus inter se æque longi. Antennæ interiores oculorum pedunculis circit. duplo longiores. Articulus ultimus pedum thorac. 2:di et 3:tii paris arcuatus, non vero tortus, penultimo paullo longior, margine interiore lævi. Margo anticus testæ cephalothoracis in medio inter pedunculos oculorum obtuse angulatus. — Femina. — Rarus; tantum specimen unum, e 12—14 orgyrum profundo, acceptum.

---

sättsig kroppsform, då deras epimerer jemförelsevis äro större; genom de till äggens betäckning tjenande mer eller mindre utbildade bihangen, som vid sidan af branchial-bihangen äro fästade vid basen af bröstbenen, och genom sina i allmänhet spensligare och kortare antenner samt ben af 1:sta och andra paren, utom det, att de ofta träffas äggbärande.

Den kommer nära *Pagurus bernhardus*, men skiljes dock lätt från den derigenom, att den liksom *Pagurus pubescens* KRÖY. eller *P. thompsoni* BELL., är tätt bevuxen med temligen långa hår, och från dem alla derigenom, att den på den högra handens öfre sida nära ledgången, mellan den och handlofven (carpus), och närmare den inre sidan, har en stark men kort tagg. För öfrigt är denna hand nästan slät, med undantag af några små knölar längs den yttre kanten. Äfven skiljer den sig från dem derigenom, att den venstra handen nära basen är betydliggen inknipen, och å öfre sidan saknar den köl, som karakteriserar *Pagurus pubescens*. Jemförd med lika stora individer af *P. Bernhardus* har den den högra handen något mera rundad än de.

3. *Crangon nanus*, KRÖYER; Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 231, tab. IV, fig. 15—28.

Longit. 18 millim. Superne, in medio cephalothoracis, inter et pone aculeos duos, carina obsoleta aspera, et ad latera duæ aliæ minores, parallelæ, postice connexæ carinæ.

Rarus; solummodo specimen unum ex aqua, circiter 14—15 orgyas profunda, accepi.

Anm. Den synes komma mycket nära *Crangon bispinosus*, HAILSTONE, BELL.²⁾, men skiljer sig dock märkbart från den derigenom, att det yttersta caudalbihanget vid spetsen saknar den tagg, som der skall förefinnas hos denne sednare.

4. *Pandalus brevirostris*, H. RATHKE: Acta Leop. t. XX., p. 17. Rostrum supra et carina cephalothoracis interdum dentibus octo. — Specimina pauca e 14—15 org. profundo accepta.

Cumacea, KRÖYER.

5. *Cuma lucifera*, KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. 3 p. 527, tab. VI, fig. 34 & 35; D:o 2 ser. 2, p. 171.

Haud infrequens; quædam specimina feminina, pleraque ovifera, in fundo argillaceo, e 15—18 orgyar. profundo, una cum reliquis Cumaceis acceptis, obtinui.

Obs. Longit. maximarum circit. 7 millim. Laciniæ rostri serratæ. Testa capitis brevis, supra valde aculeata, etiam pone laciniam intermediam. Appendix caudalis intermedia elongatolageniformis, pars basalis non vero quadrata, neque subito coarctata. Stilus appendicum lateralium terminalis exterior tantum biarticulatus, articulo basali brevissimo, setis lateralibus extus quattuor, et intus tribus, et apicalibus duabus. Stili interioris articulus 2:dus sensim. sine fine, in aculeum magnum apicalem transiens, ita ut hic stilus exteriore, setis exceptis, longior esse videatur.

6. *Cuma tumida*, n. sp.

Longit. specimin. maximorum circit. 9½ millim. — Cephalothorax, supra visus, ovatus. Caput crassum et tumidum, latius

²⁾ British Crust. p. 268.

quam altius, thorace longius, rostro brevi, acuminato, fissura solita diviso, supra et ad latera concavo; testa granulata, non vero, marginibus lateralibus exceptis, aculeata; dimidiis lateralibus posterioribus supra impressione sat profunda distinctis. Thoracis annuli postremi processus laterales. retro vergentes, obtusi. Cephalothorax abdomini, appendicibus caudalibus exceptis, longitudine circiter æqualis. Pedunculi antennarum superiorum articulus primus et tertius longitudine inter se fere æquales, et secundo longiores, ille tantummodo parum crassior. Flagellum interius articulis tribus, quorum primus secundo paulum longior, et tertius brevissimus; articulus secundus ad apicem infra setam longam, et articulus tertius setas duas longas, et duas breviores gerens. Flagellum exterius vix dimidiam partem articuli secundi interioris attingens. Articulus tertius pedis maxillaris secundi paris intus uno majore et duobus minoribus dentibus armatus. Appendix caudalis intermedia lageniformis, apicem propius utrinque aculeis setiferis quattuor lateralibus, et duobus apicalibus majoribus prædita. Truncus appendicum caud. lateralium vix appendice intermedia, aculeis apicalibus exceptis, longior, intus novem aculeos setiferos gerens. Stilus ejus terminalis exterior interiore longior, biarticulatus, articulo basali brevissimo, duabus setis apicalibus longioribus, et intus prope apicem alia seta minore. Stilus interior triarticulatus, intus septem aculeis setiferis, quarum quattuor in articulo primo, duo in articulo secundo, et unus in articulo tertio positi sunt, et uno aculeo longiore apicali. — Femina. — Haud frequens.

Hufvudskölden liknar till sin allmänna form mycket den af *Cuma Edwardsii* KRÖYER, men är något bredare och mera uppsväld på sidorne, samt saknar de upphöjda tvärgående vecken, som utmärka denna sednare. Den tycktes vara temligen sällsynt, då jag endast erhöll några få exemplar, som alla voro honor.

7. *Cuma ampullacea* n. sp.

Præcedenti valde affinis. Longit. feminarum maximarum $6\frac{1}{2}$ millim. Mares parum minores. — Forma præcedenti simillima, cephalothorax vero adhuc crassior et magis tumidus, rotundato-ovatus, rostroque brevior, testa capitis tamen præterea simili modo formata, fovea sat profunda partes laterales posticas disjungente. Feminæ antennæ superiores iisdem præcedentis maxima ex parte similes, articulo basali vero ceteris, præsertim ultimo, insigniter crassiore, flagello exteriori, vel potius inferiori, articulo basali flagelli superioris parum longiore. Pedunculus antenn. superiorum maris eodem feminæ multo crassior, eadem vero circ. longitudine, flagello superiore quinque-articulato, articulo 1:mo, 2:do et 3:tio fere æqualibus. Pedum abdominalium spuriorum maris duo paria. Appendices caudales iisdem præcedentis dissimiles. Appendix intermedia brevis, lageniformis, prope apicem utrinque uno aculeo laterali, et postice, duobus majoribus, apica-

libus instructa. Truncus appendicum lateralium appendice intermedia longior, intus aculeos quinque gerens. Stilus terminalis exterior biarticulatus, interiore brevior, aculeo magno apicali. Stilus interior triarticulatus, intus aculeis quattuor, quorum articulus primus duos, et articulus 2:dus et 3:tius unum gerentes, et uno aculeo longo apicali.

Sat multa specimina, et mares et feminæ, accepta.

Den är något mindre än föregående, och har hufvudskölden ännu mera uppsväld, med ett särdeles kort rostrum, och skiljer sig dessutom genom en afvikande bildning af caudalbihangen. Af det mellersta caudalbihangets form, och den något mindre storleken skulle man kunna blifva frestad att antaga den för en yngre form af föregående art, men dels har jag af denna träffat yngre, som, ehuru mindre än desse, företett ungefär samma form på caudalbihangen, som de fullvuxna, och dels tyckes den uppsvälda formen af hufvudskölden, och den omständigheten, att bland dem träffades fullbildade hanar, lemna tillräckliga bevis mot ett sådant antagande. Af de temligen många exemplar, som erhöles, tyckes det visa sig, som den icke vore så sällsynt, som den föregående.

8. *Cuma rubicunda*, n. sp.

Longit. circit. 4 millim. — Color rubicundus, maculis fuscis. Cephalothorax abdomini longitudine æqualis. Testa capitis supra lævis, gibba et adscendens, altior quam latior, antice solito modo fissa, rostro obtuso, brevissimo. Annuli thoracici postici eminentes. Antennæ superiores breves. Pedunculus sat crassus, articulo ultimo ceteris brevior. Flagellum superius triarticulatum, setas longas apicales gerens. Flagellum inferius brevissimum, rudimentare, dimidiam partem articuli primi flag. superioris non attingens. Appendix caudalis intermedia deest, vel tantummodo tuberculo brevissimo truncato constat. Appendices laterales crassæ, et quasi squamis lanceolatis obtectæ. Truncus stilis apicalibus longior, intus serratus. Stilus exterior interiore brevior, biarticulatus, setis duabus apicalibus (una majore) plumosis. Stilus interior uniarticulatus, intus serratus et quattuor setas plumosas, et apicales tres (duas longiores) gerens. — Femina. — Rara; tantum unum specimen inveni.

Genom sin rödaktiga färg och den rudimentära beskaffenheten af det mellersta caudalbihanget skiljes denna arten vid första påseendet lätt från alla de andra arterna af släktet *Cuma* KRÖYER. Oaktadt det rudimentära mellersta caudalbihanget, visar den sig dock, i anseende till benens byggnad och hufvudsköldens form, såsom en behörig medlem af detta släkte, ehuru den antyder en öfvergång till släktet *Leucon* KRÖYER.

9. *Leucon nasica*, KRÖYER: Naturhist. Tidskr. (*Cuma*) 1 ser. 3, p. 524, tab. VI, fig. 31—33; (*Leucon*) 2 ser. 2, p. 189.

Longit. specimin. maximorum circ. 8 millim. quorum cephalothorax 3 continet. Testa capitis valde compressa, vix thorace longior, rostro, a latere viso, longo, margine antico oblique truncato, dentato et setifero, carina dorsali intermedia in parte anteriore tantummodo dentata, denticulis circiter 13—16, interdum uno vel duobus posterioribus remotis. Pedunculi (apud feminam circit. apicem rostri attingentes) antennarum superiorum articulus primus parum extra marginem testæ porrectus. Flagellum superius tantum biarticulatum, articulo primo longiore. Antennæ superiores maris iisdem feminæ parum breviores, et basin versus crassiores. Truncus appendicis caudalis lateralis minime articulatus, stilis apicalibus, setis exceptis, longitudine circ. æqualis, sat crassus et brevis. Stili apicales inter se circ. æquales, exterior biarticulatus, ad apicem tres et intus circ. quinque setas longiores plumosas gerens; interior triarticulatus, ad apicem aculeo magno et seta longa plumosa, et intus aculeis ciliatis circ. decem præditus. — Tantum specimina pauca accepi.

Den är af särdeles långsträckt kroppsform, med thorax så småningom öfvergående i abdomen, så att den sista bröstringen är ungefär af samma dimensioner och form, som den förste abdominalringen. Det som för dem isynnerhet är utmärkande är den sneda afskärningen af rostrum, och att sågtänderna å ryggen af hufvudskölden icke sträcka sig till den bakre kanten af denna sköld. — Hanarne tyckas vara något mindre än honorne.

10. *Leucon nasicoïdes* n. sp.

Antecedenti simillimus; corporis forma eadem. Longit. specimin. maximorum circ. 6 millim. quorum cephalothorax $2\frac{1}{2}$ continet. Rostrum, a latere visum, eodem antecedentis brevius, apicem versus magis coarctatum, et transversaliter (non oblique) truncatum, dentibus paucis (circ. 4) apicalibus, et setis parvulis. Carina dorsalis usque ad marginem posteriorem testæ capitis porrecta et serrata, dentibus circ. 15—17. Lacinia testæ lateralis infra rostrum obtusa. Antennæ superiores iisdem præcedentis breviores, pedunculo apicem rostri non attingente, articulo tertio, quam secundo, insigniter brevior. Flagellum superius perspicue triarticulatus, articulo primo ceteris longiore, et tertio brevissimo. Flagellum inferius non tam rudimentare, quam apud præcedentem, setis apicalibus exceptis, fere dimidiam partem articuli primi flagelli superioris attingens. Antennæ superiores maris iisdem feminæ paulum crassiores. Pedum abdominalium maris duo paria. Unusquisque eorum parte basali majore et duobus ramis apicalibus, minoribus, setiferis constat. Truncus appendicis caudalis lateralis et stili apicales omnes longitudine inter se fere æquales, ille minime articulatus. Truncus intus aculeis circ. septem non setiferis. Stili biarticulati; exterior intus quattuor et ad apicem duabus setis non plumosis; interior articulo primo longiore, intus 12—13 aculeis non setiferis, et

ad apicem uno aculeo longiore et una seta non plumosa. —
Haud infrequens.

Från föregående species, som den mycket liknar, skiljer den sig företrädesvis genom en annan form på rostrum, derigenom att den sågtandade ryggkölen sträcker sig ända till den bakre kanten af hufvudskölden, derigenom att den utstående sidodelen af hufvudskölden under rostrum är trubbig, ehuru tandad, derigenom att den inre grenen af caudalbihangen endast är tvåledad. och derigenom att dessa bihangs borst icke äro fjäderlike. Hanarnes abdominalben äro längre än hos dem af föregående. Den tyckes vara mindre sällsynt, än föregående.

Stomatopoda.

11. *Mysis inermis*, H. RATHE: Acta Leop. t. XX, p. 20. Rara.

Amphipoda.

12. *Ampelisca lævigata* n. sp.

Longit. corporis circ. 12 millim. — Corporis forma eidem *Ampel. macrocephalæ* similis, antennæ vero superiores antrorsum versæ, apici capitis, neque lateri inferiori, longe ante inferiores adfixæ, apud marem pedunculum antennarum inferiorum paullum superantes, flagello circ. viginti articulis, et a pedunculo distincto, apud feminam non apicem articuli secundi pedunculi antennarum inferiorum attingentes, et pedunculi articulo tertio a flagello circ. septem-articulato non distincto. Antennæ inferiores iisdem *Amp. macrocephalæ* graciliores et longiores, apud feminam abdomen fere attingentes, apud marem vero corporis fere longitudine; pedunculi articulus tertius quarto longior; flagellum feminæ articulis circ. 22, maris circ. 50. Pedes primi et secundi paris forma solita. Pedes tertii et quarti paris articulo tertio dilatato, quam apud *A. macrocephalam*, multo latiore. Pedes septimi paris articulo quarto et quinto iisdem hujus latioribus. Dorsum posticum, articulo quarto abdominis excepto, minime carinatum vel angulatum. Appendix caudalis, quam apud *A. macrocephalam* angustior, lanceolata. Rami pedum abdominalium ultimi paris latiores, lanceolati, exterior interiore paullum brevior, et aculeo crasso terminali.

Una cum *A. macrocephala* accepta, sed rarior.

13. *Ampelisca tenuicornis*, n. sp.

Longit. corp. circ. 6 millim. — Corporis forma *A. macrocephalæ* simillima, dorso postico vero carinato. Antennæ superiores lateri inferiori capitis adfixæ, deorsum versæ, articulum secundum pedunculi antennarum inferiorum superantes; pedunculi articulus secundus articulo primo parum longior, et tertius a flagello, circ. undecim-articulato, non distinctus. Antennæ inferiores longissimæ et gracillimæ, corpore longiores; pedunculi articulus ultimus et penultimus fere æquales; flagellum articulis circ. 35

parum distinctis. Pedes primi paris manu et carpo fere æqualibus, secundi paris articulo quinto non quarto duplo brevior. Pedes tertii et quarti paris articulo tertio dilatato, sed eodem antecedentis paulum angustior. Pedum septimi paris articulus quartus parvus, articulo quinto magno latitudine æqualis, articuli sexti lamellosi apex brevis et unguiformis. Rami pedum abdominalium ultimi paris longi subulati, trunco duplo longiores. Appendix caudalis elongata, fere linearis. — Mas. — Rarior; tantum specimina duo una cum præcedente et *A. macrocephala* accepta.

Från föregående skiljes den genom ett annat läge af de öfre antennerna, den kölade ryggen etc., och från *A. macrocephala* genom sina långa undre antenner, den afvikande formen af fjerde ledet å sjunde benparet m. m.

14. *Gammarus Sabini*, LEACH; KRÖYER: Grönl. Amphip. p. 16, tab. 1 fig. 8—11; Naturhist. Tidskr. 1 ser. 2, p. 257. — H. RATHKE: Beitr. z. Fauna Norw. Acta Leop. XX, p. 71.

Rarus; tantummodo specimen unum, minutum e 14—15 org. profundo obtinui.

15. *Gammarus angulosus*. H. RATHKE, l. c. p. 72, tab. III, fig. 3.

Forma minuta. Longit. corporis circ. 6 millim. — Testa quasi minutissime squamosa, prope marginem posteriorem annulorum thoracorum tuberculis parvulis. Manus pedum thor. primi et secundi paris maris et feminae inter se similes, illius vero paullo majores. Color olivaceo-viridis, epimeris et pedibus dilute viridibus, marginibusque posticis annulorum corporis obscurioribus.

Prope litus sat frequens; velocissimus.

16. *Gammarus poecilurus*, H. RATHKE: l. c. p. 68, tab. IV, fig. 2. — *Gammarus Kröyeri*, Idem; l. c. p. 69, tab. IV, fig. 1. — *Gamm. poecilurus*, LILJEBORG. Kongl. Vetenskaps-Akad:s Handl. 1852.

Forma minuta. Propa litus, haud vulgaris.

17. *Gammarus erythropthalmus*, n. sp.

Corporis forma sat robusta; epimera parva. Longit. circ. 7 millim. Oculi magni, reniformes, rubri. Frons inermis. Dorsum læve. Annuli tres postici abdominis sine aculeis. Antennæ longitudine mediocres, hirsutæ; superiores inferioribus parum longiores, pedunculi articulo primo ceteris crassiore, quam secundo vero brevior. Articulus secundus tertio non multo longior. Flagellum pedunculo paullo brevius, articulis circ. quindecim. Flagellum appendiculare longum, articulis sex. Antennæ inferiores pone superiores fixæ. Pedunculus earum eidem antennarum superiorum circ. longitudine æqualis, articulo basali infra processu longo, articulo secundo non plane apicem articuli primi pedunculi antenn. superiorum attingente, articulo tertio et quarto inter se circ. æqualibus. Flagellum articulis

duodecim. Pedum thor. primi et secundi paris manus valde inæquales, hæ illis multo majores. Illæ fere ovatæ, carpo magnitudine circ. æquales, præsertim postice setosæ. Margines postici palmæ et carpi angulum acutum formantes; apud marem et feminem inter se similes. Hæ apud marem validæ, carpo multo majores, oblique triangulares, margine antico arcuato, postico infra oblique truncato, crenulato, setifero, processibusque tribus brevibus instructo. Apud feminam paullo minores sunt, ovatæ, et postice tantum processibus duobus præditæ. Pedes tertii et quarti paris sequentibus breviores, articulo tertio sat dilatato, ungue vero forma solita. Pedes sexti et septimi paris ceteris longiores, inter se circiter æquales, apicem pedum abdominalium ultimorum attingentes, articulo basali valde dilatato. Rami pedum abdominalium ultimorum conici vel stiliformes, supra et ad apicem aculeati, inter se et trunco longitudine circ. æquales, antecedentes paulum superantes. Appendix caudalis brevis et crassa, postice truncata, supra postice eminentiis duabus parvulis lateralibus aculeatis. — Color flavescenti-albidus, fasciis dorsalibus lutescentibus.

Rarus; in retibus piscatorum e 14—16 orgyarum profundo acceptus.

Från alla bekanta arter inom släktet afviker den genom sina röda ögon, och dessutom från de något liknande arterna, *Gamm. anomalus*, RATHKE³⁾, *longipes* och *macronyx* genom sin starkare byggnad, sina tjockare och kortare ben, genom den skiljaktiga formen af händerna af första och andra benparen, och från de, i anseende till förhållandet mellan dessa händer, något liknande arterna, *G. sundevalli* RATHKE⁴⁾ och *G. assimilis* LILJEB.⁵⁾ skiljer den sig dessutom derigenom, att den saknar taggar å de bakre abdominalsegmenterne, samt genom formen af de bakre abdominalbenens grenar m. m.

18. *Gammarus macronyx* n. sp.

Corporis forma *Gammarum longipedem* multum refert, minus vero compressa, antennis pedibusque brevioribus. Epimeris parvulis dorsoque latiusculo *Gammarinis Gressoriis* haud dissimilis. Corpus sat gracile. Longit. circ. 5½ millim. Oculi minuti rotundati, nigri. Frons inermis, dorsum læve; annuli tres postici abdominis sine aculeis. Antennæ longitudine mediocres, superiores inferioribus longiores, pedunculi articulo primo ceteris crassiore, secundo vero paullo brevior, et articulo tertio dimidiam partem secundi circ. æquante; flagello tenui, articulis 14—16, et flagello appendiculari sat longo, circ. quinque-articulato, fere apicem articuli quinti flagelli attingente. Antennæ inferiores paullo crassiores, pedunculi articulo primo et secundo brevibus,

³⁾ L. c. p. 63, tab. IV, fig. 7.

⁴⁾ L. c. p. 65.

⁵⁾ Öfvers. af K. Vet. Akad:s Förh. 1852, p. 23.

illo infra processu prædito, et hoc partem mediam articuli primi pedunculi antenn. superiorum paullum superante, articulo tertio et quarto longis, circ. æqualibus, hoc apicem pedunculi antennarum superiorum superante; flagello circ. septem articulis. Manus pedum thor. primi et secundi paris fere æquales, valde hispidæ, fere oblongo-ovatæ, processibus et aculeis destitutæ, illæ his paullo majores. Pedes tertii et quarti paris forma singulari: articulo tertio magno et dilatato, et antice infra angulato, articulo quarto brevi, articulo quinto et sexto arcuatis, gradatim attenuatis, et una unguem longissimum formantibus⁶⁾. Pedes quinti paris antecedentibus longitudine circ. æquales, pedibus vero sexti et septimi paris, qui, retro porrecti, pedes abdominales ultimos vix superant, breviores. Ramorum pedum abdominalium ultimarum vel sexti paris exterior interiore longiore, et trunco longitudine æqualis, apicemque pedum abdom. antecedentium attingens, ambo conici et aculeati. Appendix caudalis brevis, crassa, postice rotundata, et supra tuberculis duobus spiniferis, obtusis, foveola disjunctis. — Femina.

Rarus; specimina duo e 4—5 org. profundo accepta. Segnis et cito moribundus, quum e mari aufertur.

Från såväl *Gammarus anomalus* som *G. longipes* skiljes den lätt derigenom, att bröstbenen af sjette och sjunde paren, äfvensom antennerna äro kortare. Första och andra benparens händer äro äfvenledes af en annan form, än de hos de båda nämnda arterna, samt visa sig olika, åtminstone den sednares, äfven i anseende till fördelningen af den betydliga mängden borst, hvarmed de äro bevuxne. Från yttre sidan synas vid främre kanten å första handen trenne afsatser, eller trubbiga vinklar, som hvardera bära en buske längre och kortare borst, och vid klons fäste är dessutom äfven en sådan. Vid bakre kanten synas fyra sådana afsatser, som sträcka sig snedt nedåt och framåt sidan, och bära rader af längre och kortare borst. Vid den främre kanten af den andra handen äro dylika buskar eller knippor af borst, och vid den bakre kanten äro de mycket tarrigare, och sitta tätare, än på den första, så att de nästan sammanlöpa, och denna handen derföre här har en lika ymnig be-täckning af borst, som samma hand har vid den främre kanten hos *G. longipes*.

19. *Leucothoë articulosa* (MONTAGU). — *Cancer articulatus*, MONTAGU: Transact. of the LINN. Society, vol. 7, p. 70, tab. VI, fig. 6. — *Leucothoë articulosa*, LEACH. Transact. o. LINN. Soc. vol. 11, p. 358.

Longit. circ. 4 millim. Corporis forma sat obesa, dorso latiusculo, lævi. Abdomen posticum post mortem subito deflexum. Epimera magnitudine infra mediocritatem, iisdem Gammari lo-

⁶⁾ Simili modo etiam hi pedes apud *Gammarum longipedem*, et sine dubio *G. anomalum* sunt formati.

custæ LINN. minora. Epimerum primum, secundum et tertium fere æqualia; epimerum quartum paullo majus, rotundatum et antice mucronatum. Frons obtuse rostrata. Oculi majusculi, ovati, fusco-rubri. Caput parvum, supra convexum. Antennæ superiores crassæ, inferioribus multo — plus quam duplo — validiores, vix marginem posteriorem annuli quarti thoracici attingentes, pedunculi articulo primo et secundo inter se longitudine circ. æqualibus, et articulo tertio plus quam duplo longioribus, illo ceteris crassiore, articulo tertio vix a flagello distincto, flagello pedunculo brevior, subito attenuato, articulis octo, parce setiferis. Antennæ inferiores superioribus paullum breviores, pedunculo vero finem pedunculi antennarum superiorum assequente, articulo basali processu carente, articulo tertio articulo secundo triplo, et articulo quarto fere duplo longiore, flagello pedunculi articulo ultimo longitudine circit. æquali, etiam subito attenuato, articulis sex. Palpus mandibularis certe minutus, quia a latere non visibilis⁷⁾; palpus vero pedum maxillarium, vel maxillarum tertii paris, magnus, quinque-articulatus, articulo quinto unguem validum efficiente. Pedes thor. primi et secundi paris maximi, forma valde singulari, hi illis majores. Manus illorum oblonga, didactyla, digito mobili, vel pollice, superiore, magno, lineari et recto, ad apicem ungue acuto, mobili, deorsum flexo, munito. Palma ovata in indicem magnum, acuminatum et uncinatum transiens. Pollex (ungue excepto) et index longitudine inter se circit. æquales, ambo, præsertim tamen hic, intus crenulati. Manus pedum secundi paris oblongo-ovata, margine postico prope unguis appressi apicem minute denticulato. Carpus postice emittit appendicem magnam, fere linearem, arcuatam, extus setiferam, ad apicem incisam et denticulatam, se usque ad apicem appressi unguis porrigentem. Pedes thor. tertii et quarti paris graciles, sequentibus minores, pone vergentes. Pedes thor. sexti et septimi paris ceteris longiores, non vero apicem pedum abdominalium ultimorum superantes, si retro extendantur, una cum iisdem quinti paris antice vergentes, et articulo basali valde dilatato, ovali, antice aculeato et postice serrato. Pedes abdominales primi, secundi et tertii paris natatorii prælongi. Pedum abdominalium paris quarti, quinti et sexti rami conici, acuminati, supra aculeis minutis, rami sexti paris eosdem quinti paris superantes, sed iisdem quarti paris circit. æquales. Appendix caudalis parvula, foliacea, postice rotundata. — Color albidus, dorsum et epimera rubro fasciata et maculata. — Mas. — Rarissima; unum specimen tantum, e 14—15 orgyarum profundo acceptum.

Ann. MONTAGUS beskrifning och afbildning af denna Amphipod äro visserligen icke af den beskaffenhet, att de lemna full säkerhet om den förmodade identiteten; men hvad som af honom är anfördt om de öfre antennernes form, och formen af andra

⁷⁾ Det enda exemplar, jag erhållit, har jag icke velat söndertaga.

benparet, samt derjemte äfven lokalen (kusten af Dewonshire), der den var tagen, gör det mera sannolikt, att hans *Cancer articulatus* är indentisk med den här beskrifna arten, än med SAVIGNYS *Lycesta furina*, som var tagen vid kusten af Egypten.

Från *Leucothoe furina* (SAVIGNY)⁸⁾ M. EDVARDS⁹⁾ afviker den märkbart både i anseende till formen af antennerna och första och andra benparen, men visar sig dock påtagligen såsom tillhörande samma släggtyp, och såsom ganska närstående. Hos *L. furina* äro de öfre antennerna föga större än de undre, och spensliga, då de deremot hos *L. articulosa* äro mer än dubbelt så tjocka som dessa, och hos den förra är sista ledet af de undre antennernas skaft ungefär lika långt, som det nästsista ledet, då det deremot hos den sednare ej är mer än hälften så långt; och index å det första benparets hand hos den förra är smälare, och klon på ändan af pollex längre, och pollex är böjd. Den långa processen eller bihanget å andra benparets carpus är hos den förra mot spetsen särdeles bred, och vid ändan försedd med en grund bugt utan taggar; och dessutom har den förras hand å detta benpar nära klons fäste, i bakre kanten ett par sågtänder, som jag icke funnit hos den sednare. Enligt SAVIGNYS figur synes der icke vara den skilnad uti storleken, mellan de följande benparen, som jag funnit hos den sednare. De trenne sista abdominal-segmenterna synas hos den förra vara kortare, än hos den sednare, men abdominalbenen förete enahanda byggnad. Fjerde epimeret hos den förra saknar den mucro, som jag i den främre kanten funnit hos den sednare, och är nedtill tvärt afskuret.

Honorna af de båda till denna släggtyp hörande arterne synas ännu icke vara kända, så att släggkaraktererna ännu icke kunna anses riktigt fastställda.

De af KRÖYER¹⁰⁾ beskrifna båda arterna: *Leucothoë clypeata* & *glacialis*, äfvensom *L. norvegica* LILJEBORG¹⁾ avvika emellertid från dem så mycket, i anseende till byggnaden af första och andra benparen, epimererna m. m. att de svårligen kunna inbegripas under samma släggtyp.

20. *Ischyroceras minutus*, LILJEBORG, Kongl. Vetenskaps-Akademiens Handl. 1850, p. 335.

Longit. 4—6 millim. Corporis forma eidem *Gammarinorum Gressoriorum* propinqua, et exacte eandem *Ischyroceratem latipedem*, KRÖYER²⁾, referens, dorso latiusculo, epimeris parvis. Oculi ru-

⁸⁾ *Lycesta furina*, Savigny: Mém. sur les anim. sans vert. fasc. 1, p. 109, pl. 4, fig. 2. — Descript. de l'Égypte, Hist. Naturelle, planches, tome II, 2, 2:e édit. Zool. Crustacés, pl. 11, fig. 2.

⁹⁾ Hist. Nat. des Crust. t. III, p. 57, tab. 29, fig. 14.

¹⁰⁾ Naturhist. Tidskr. 2 ser. 1, p. 539 och 545, tab. VI, fig. 2 & 3.

¹⁾ Bidrag till Norra Rysslands och Norriges fauna i Kongl. Vet.-Akademiens Handl. 1850, p. 335.

²⁾ Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 162.

fescenti-fusci, rotundato-ovales, sat magni, in lobulo laterali prominente testæ capitis positi. Caput parvum, inerme. Dorsum læve. Antennæ sat validæ, non vero pediformes, fere æquales, dimidiam corporis longitudinem circit. æquantes, infra setis longis, inferiores pone superiores insertæ, parte basali, a latere visa, nudata; superiorum pedunculi articulus secundus et tertius circ. æquales, hic flagello 5—6 articulato paullo brevior; flagelli articuli elongati; flagellum appendiculare uniarticulatum. Pedunculi antennarum inferiorum paullo eosdem superiorum superantes, articulo tertio et quarto circ. æqualibus. Flagellum 5-articulatum articulum ultimum pedunculi æquans. Manus pedum thorac. primi et secundi paris eadem forma, illæ tantummodo his paullo minores, oblongo-ovatæ, inferne angustatæ, margine postico, setis longis, et in medio aculeis mobilibus paucis prædito, carpo postice angulato. Pedes thor. tertii et quarti paris circ. æquales, crassi et breves, articulo tertio antice paulum dilatato, articulo quarto articulo quinto parum brevior, ungue brevi. Pedes thor. quinti paris iisdem sexti et septimi paris, qui apicem pedum abdominalium ultimorum assequuntur, breviores. Etiam hæc tria paria pedum sunt robusta, unguibus validis armata, et articulo basali lato. Pedes abdominales ultimi vel sexti paris breves, tamen apicem antecedentium attingentes, trunco conico fere totum pedem efficiente, tantum ad apicem, ramorum loco, duos aculeos crassos et breves, prope apicem supra dentatos, gerente. Appendix caudalis brevis, triangularis, crassiuscula, tuberculiformis, supra aculeis tribus. —
Femina. —

Haud frequens, e 14—15 org. profundo acceptus.

Den liknar så mycket *Ischyrocerus anguipes*, KRÖYER³⁾, med undantag af andra benparets form, att man skulle kunna vara böjd för att antaga den för att vara honan af denne, om icke antennerne visade en afvikande byggnad. De långa lederna å öfre antennernas svepa skilja den både från denna och följande art. Från *Ischyr. latipes*, KRÖYER⁴⁾, som är en hona, afviker den både i anseende till antenner och händer. Jag har haft tillfälle att jämföra den med typexemplar af båda dessa arter. Då emellertid det andra könet, hanen, icke är kändt, kan arten ännu lika litet anses säkert begränsad, som de båda nämnda arterna, af hvilka den förra representeras af genus masculinum och den sednare af genus femininum, möjligen af samma art. Det är anmärkningsvärdt, att de grönländska arterna — *I. anguipes* & *latipes* — äro flera gånger större, än *I. minutus*.

21. *Erichthonius difformis*, M. EDWARDS; Histoire Nat. des Crustacés, t. III, p. 60, tab. 29, fig. 12. — *Podocerus Leachii*, KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 163.

³⁾ Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 162.

⁴⁾ L. c.

Longit. corp. 5—6 millim.; mares et feminæ inter se circ. magnitudine æquales. Dorsum rotundatum, latiusculum, læve; epimera parvula. Frons inermis, testæ vero capitis lobuli oculiferi mucronati. Antennæ superiores et inferiores minime pediformes, et crassitudine et longitudine circ. æquales, dimidiam longitudinem corporis parum superantes, infra setiferæ, flagellis circ. articulis 13 elongatis, superiores flagello appendiculari carentes, inferiores pone superiores insertæ, parte basali, a latere visa, nudata, processu acuminato longo munita. Pedunculi antennar. super. articulus secundus et tertius longitudine circ. æquales, articulo primo crassiore vix duplo longiores. Pedunculi antennar. infer. articulus tertius articulo quarto paullum brevior, et hic apicem articuli tertii pedunculi antennar. super. vix superans. Oculi ovato-rotundati, magni, pigmento nigro. Palpus mandibularis sat magnus, triarticulatus, articulo medio ceteris longiore, tertio elongato, apice rotundato, ambo setis longis. Mandibula indivisa, dentibus pluribus longis, setis brevibus et crassis, et processu magno molari, apice pectinato, prædita. Palpus maxillæ tertii paris sat parvus, 5-articulatus, articulo tertio ceteris majore, et articulo quinto minimo, apice setifero. Pedes thor. primi paris subcheliformes, apud marem et feminam forma æquales, carpo et manu, ungue excepto, circ. magnitudine æqualibus, et postice sinu profundo disjunctis, manu late ovata, versus unguem validum coarctata, carpo infra truncato, ambo pilis longis. Pedes thor. secundi paris majores, manu apud marem portentosæ magnitudinis et formæ: articulus quartus (re vera carpus) palmam fere oblongo-ovatam, et articulus quintus et sextus una pollicem efficiunt. Pars posterior et inferior palmæ in processum magnum indiciformem excurrit. Apud feminam hi pedes iisdem maris valde dissimiles sunt, et habent manum solito modo formatam, et eidem pedum thor. primi paris similem, tantum excepto, quod major est, carpo pone in processum obtusum extenso. Pedes thor. tertii, quarti et quinti paris breves, sequentibus minores, inter se circ. magnitudine æquales, illa duo paria pone vergentia, ungue mediocri, femore dilatato, antice hispido, et femoribus pedum sequentium latiore. Pedes septimi paris pedes abdominales ultimos superantes, si retro extendantur. Pedes abdominales ultimi vel sexti paris apicem eorum quinti, non vero quarti paris attingentes, tantummodo unum ramum conicum, unguiformem, trunco breviorum, et ad apicem minute dentatum habentes. Appendix caudalis duplex, utrinque processu brevi, obtuso, erecto et minute aculeato, formata. — Color (viventis) albidus, fasciis rubescentibus.

Specimina pauca e 14—15 org. profundo accepta. Secundum KRÖYER in tubo membranaceo habitat.

Anm. Då de karakterer, genom hvilka detta slægte af M. EDWARDS blifvit bestämdt, och hvarmed det hufvudsakligen blifvit skildt från slægtet *Podocerus* (formen af handen af 2:dra benparet), endast äro hemtade från hanen, och ej tillkomma honan, så sy-

nes det väl, som, enligt hvad KRÖYER påstått⁵⁾, dessa båda släkten skulle komma att sammanfalla; men om man närmare tager i betraktande de uti den här ofvan lemnade beskrifningen anförda karaktererna, och som, der ej annorlunda är särskildt anmärkt, tillkomma båda könen, kan man ändå finna tillräckliga skäl att bibehålla släktet *Erichthonius* såsom ett eget genus. Dessutom får det anmärkas, att äfven släktet *Podocerus* till väsendtlig del är grundadt på genus masculinum, och då könsskilnaderna⁶⁾ för de närstående släktena: *Cerapus*, *Jassa*, *Cerapodina* och *Ischyroceras*, ännu icke tyckas hafva blifvit utredde, så äro gränserna dem emellan ännu icke med säkerhet uppdragna. Hvad släktet *Ischyrocerus*, KRÖYER, beträffar, så har KRÖYER sjelf⁷⁾ antydt dess frändskap med *Gammarina Gressoria*, M. EDWARDS, och om man jemför *Ischyrocerus anguipes*, ♂ KRÖYER, med den figur öfver *Podocerus variegatus*, LEACH (hvilken utgör typen för den första uppställningen af detta släkte⁸⁾), som M. EDWARDS har lemnat uti Cuviers *Regne Animal* 3:e édit. Crustacés pl. 61, fig. 4, så kan man icke undgå att finna den generiska identiteten dem emellan. *Podocerus variegatus* synes, liksom *Ischyrocerus*, hafva å öfre antennerna en bisvepa (*flagellum appendiculare*) af ett led, hvilket jag äfven funnit vara förhållandet med *Podocerus calcaratus*, RATHKE, ehuru det har blifvit förbisedt af denna författare, och på grund hvaraf jag en gång⁹⁾ upptagit denne under släktet *Ischyrocerus*. FREY och LEUCKART¹⁰⁾ uppgifva äfven, att *Podocerus* har en sådan bisvepa.

Karakteristiken af släktet *Erichthonius* torde kunna uppställas sålunda:

Gammarina gressoria, M. EDWARDS.

Gen. *Erichthonius*, M. EDWARDS¹⁾.

Caput ab annulo primo thoracico disjunctum. Antennæ mediocres, non pediformes, et flagello appendiculari carentes. Capitis testæ lobuli oculiferi mucronati. Pedes primi et secundi paris subcheliformes, illi his minores. Femur pedum tertii et quarti paris dilatatum, et eodem pedum sequentium latius. Pedes abdominales ultimi vel sexti paris tantum uno ramo apicali, unguiformi. Appendix caudalis duplex, utrinque processu brevi formata.

⁵⁾ Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 163.

⁶⁾ H. RATHKE har i sina "Beiträge z. Fauna Norwegens" för de af honom der beskrifna nya arterna: *Podocerus capillatus* & *calcaratus* utvisat de stora skiljaktigheter, som råda båda könen emellan.

⁷⁾ Naturhist. Tidskr. 2 ser. 1, p. 500.

⁸⁾ Transact. of Linn. Soc. vol. 11, p. 360.

⁹⁾ Öfvers. af Kongl. Vetensk. Akad:s Förh. 1851, p. 23.

¹⁰⁾ Beitr. z. Kenntn. Wirbellos. Thiere, 1847, p. 163.

¹⁾ Annales des Sciences Nat. t. 20, p. 382.

22. *Laphystius sturionis*, KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 156.

Corporis forma depressa, et ungues pedum thor. quinque posteriorum parium validi, longi, valde arcuati, acutissimi, et articulationem, fere eidem apud *Felina*, inter Mammalia, similem, præbentes, affinitatem quandam cum quibusdam *Isopodis* parasiticis, præsertim *Cymothooideis errantibus*, significant. Antennæ superiores annulum quartum thoracicum vix attingentes, insolitæ crassitudinis. Flagellum pedunculo longitudine circ. æquale, cito decrescens, articulis circ. novem. Antennæ inferiores sub et pone superiores insertæ, multo minores, non vero multum breviores. Pedunculi articulus ultimus ceteris longior. Flagellum articulis circ. septem. Palpus mandibularis magnus, triarticulatus, articulo ultimo aculeato. Articulus penultimus pedum thor. secundi paris ("manus") fere oblongo-ovatus, articulus ultimus minime unguiformis, minutus, lamellosus, arcuatus, apice setiferus. Abdomen pone subito coarctatum. Pedum abdominalium tria ultima paria sat magna, saltatoria; par ultimum, vel sexti paris, ramis lamellosis, supra concavis, subulatis, exteriori minore, ambo trunco longioribus. Appendix caudalis indivisa, lamellosa, parvula, rotundato-ovata. Longit. specimin. maximorum circ. 7 millim. et latitudo $2\frac{1}{2}$ millim. Color albidus; oculi rotundati nigri. — Mares feminis multo minores sunt, et manum pedum thor. tertii paris crassiorem et breviorer habent; præterea similes.

Hoc animal Amphipodum Gammarinum singulare et parasiticum in speciminibus majoribus *Gadi morrhuae*, ad basin pinnarum pectoralium, ubi interdum sat multa individua una degebant, inveni.

Anm. KRÖYER har funnit den hos *Acipenser sturio* och *Squalus galeus*. Dess rörelser tycktes vara tröga.

23. *Caprella lobata* (O. F. MÜLLER); KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 596, tab. VII, fig. 24—28.

Sat frequens, e 10—12 org. profundo.

24. *Leptomera pedata* (ABILDGAARD); KRÖYER: l. c. p. 607, tab. VII, fig. 13—23.

Rara, una cum præcedente.

Isopoda.

25. *Praniza cæruleata* (MONTAGU). — *Oniscus cæruleatus*, MONTAGU; Transact. of Linn. Soc. vol. 11, p. 15, tab. IV, fig. 2. — *Praniza cærulata*, M., EDWARDS: Hist. Nat. des Crustacés, t. III, p. 194, tab. 33, fig. 10. Regne Animal, 3:e édit. Crust. pl. 62, fig. 4.

Longit. circ. $4\frac{1}{2}$ millim. — Albida, thoracis posterioris contenta flavescencia. Rostrum, vel pars antica capitis, producta, antice emarginata. Antennæ circ. æquales, marginem posteriorem capitis circ. attingentes, superiores et inferiores pedunculo quadri-

driarticulato, pedunculi superioris articulo primo ceteris crassiore, processu antico obtuso apicali, articulo tertio reliquis longiore, articulo vero secundo quam quarto brevior; flagello tantum biarticulato, articulo primo longiore, ambo setis paucis apicalibus, vel appendicibus setiformibus, membranaceis et obtusis præditi. Pedunculus antennarum inferiorum eodem superiorum brevior. articulo ultimo ceteris longiore; flagelli articuli septem. Rami pedum abdominalium ultimorum lamellosi non plane æquales, ultimus interiore paullo minor, ambo setiferi, ramus exterior intus quattuor, et interior sex setis longis plumosis. Segmentum ultimum abdominis triangulare, pone attenuatum et erosum, setis duabus minoribus apicalibus. — Femina.

Rarior; tantum specimen unum in fundo argillaceo, e circ. 18 org. profundo acceptum.

Anm. MONTAGU har funnit den blåaktig till färgen. Utom denna skiljaktighet öfverensstämmer den här ifrågavarande så mycket med den af MONTAGU och M. EDVARDS beskrifna, att man knappt har skäl att betvifla deras specifika indentitet. Färgen är säkerligen beroende af födoämnenas beskaffenhet, då integumenterna äro särdeles genomsigtiga, och den blå färgen har troligtvis uppkommit derigenom, att den förtärt blod. MONTAGU anför sjelf, att han en gång sett ett individ, som för öfrigt fullkomligt liknade *Pr. cæruleata*, men var af en annan färg, hvilken i det närmaste liknade den å den här ifrågavarande. *Pr. cæruleata* fanns af MONTAGU på *Cottus scorpius*, således parasitisk.

26. *Anceus oxyuræus*, n. sp. — An. = *Cancer maxillaris*, MONTAGU: *Transact. o. LINN. Soc.* vol, 7, p. 65, tab. 6, fig. 2?

Corporis forma *A. rapaci*, M. EDVARDS²⁾ omnino similis. Longit. 4 millim. latitudo 1 millim. Mandibulæ valde prominentes, iisdem speciei memoratæ vero dissimiles, margine exteriori reflexo, et circ. in medio sinuato, margine interiore obsolete crenulato. Antennæ superiores inferioribus minores, et earum pedunculus tantum triarticulatus esse videtur, articulo tertio antecedentibus conjunctis longiore³⁾. Flagellum circ. quinquearticulatum, setis et appendicibus membranaceis setiformibus. Pedunculus antennarum inferiorum vel 2:di paris quadriarticulatus, articulis duobus ultimis circ. æqualibus, antecedentibus pluries longioribus. Flagellum articulis septem. Hæ antennæ retro porrectæ vix annulum tertium thoracis attingunt. Pedum abdominalium ultimorum, vel sexti paris rami lamellosi, inæquales, exterior interiore minor, ambo setis longis plumosis, quarum exterior circ. septem, et interior novem habet. Ramus interior apicem ultimi segmenti abdominalis circ. assequitur. Segmentum

²⁾ *Hist. nat. des Crust. t. III, p. 196, pl. 33, fig 12.* — *Regne Animal, 3:e édit. Crust. pl. 62, fig. 3.*

³⁾ Af M. EDVARD'S figur och beskrifning synes det, som dessa af honom blifvit tagna för det undre, eller andra paret.

ultimum abdominale triangulare, pone attenuatum et acutum, minime vero emarginatum, setis duabus apicalibus longis. — Albidus, rufo striato. Oculi fusci.

Rarior; specimen unum in fundo argillaceo, e 14—15 org. profundo acceptum.

Den tyckes komma *Anc. rapax* mycket nära, men skiljer sig från den i anseende till formen af mandiblerna, och sista abdominalsegmentet, såvida de af M. EDWARDS lemnade figurerna med noggrannhet blifvit utförda.

Parasita.

27. *Caligus curtus*, O. MÜLLER; KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. 1, p. 619.

In *Gado morrhua vulgaris*.

28. *Caligus diaphanus?* NORDMANN; KRÖYER: L. c. p. 623, tab. V, fig. 5.

In *Platessa vulgari* rarus; tantum feminæ duæ acceptæ.

29. *Caligus pectoralis*, O. MÜLLER; KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. 2, p. 8; 1 vol. tab. VI, fig. 4.

In *Platessa vulgari* haud infrequens.

30. *Chondracanthus cornutus* (O. MÜLLER); A. NORDMANN, Mikrogr. Beitr. 2 H. p. 111, tab. IX, fig. 5—10.

In *Platessa vulgari* rarus.

31. *Anchorella uncinata* (O. MÜLLER); NORDMANN: L. c. p. 102, tab. VIII, fig. 8—12, tab. X, fig. 1—5.

In *Gado morrhua vulgaris*.

32. *Lernæa branchialis*, LIN. — *Lernæocera branchialis*, NORDMANN; l. c. p. 130.

In *Gado morrhua vulgaris*.

Tillägg och anmärkningar vid de uti den förra uppsatsen öfver Crustacéerna i hafvet vid Kullaberg i Skåne lemnade beskrifningarne.

Ampelisca Eschrichti? KRÖYER; LILJEBORG: Öfvers. af Kongl. Vet. Akad:s Förh. 1852, p. 6.

Sedan Doktor KRÖYER benäget meddelat mig typexemplar af den Amphipod, som han i sin »Naturhistorisk Tidskrift» i största korthet beskrifvit under detta namn, och hvilken han erhållit från Grönland, har jag kommit i tillfälle att förvissa mig om, att den ingalunda tillhör samma art, som den, hvilken jag i nämnde uppsats upptagit under detta namn, med ett frågetecken. Men efter en noggrann jämförelse har jag kommit till den erfarenhet, att den, som jag beskrifvit under namn af *Ampel. macrocephala* kommer den mycket nära, ehuru de befintliga skiljaktigheterna dock tyckas utvisa, att de utgöra olika arter.

Uti den nämnda uppsatsen har jag redan antydtt, att min *Ampel. Eschrichti?* torde bilda ett särskildt slägte; och derpå har jag fått be-

kräftelse både genom iakttagelserna öfver lefnadssättet⁴⁾, och genom de väsentliga formskilnader, som de båda arterna emellan förefinnas. Den kommer således att utgöra typen för ett nytt slägte, och får derjemte ett nytt artnamn.

Haploops, n. gen.⁵⁾

Oculi duo simplices, minutissimi. Caput mediocre. Corpus compressum, epimeris modicis. Antennæ sat tenues, interdum longissimæ, appendice carentes, neque inferiores pone superiores insertæ. Mandibularum pars dentalis bifida. Palpus mandibularis longus, triarticulatus, processui magno, articulo primo palpi longiori, adfixus. Maxillæ solito modo formatæ. Laminæ maxillarum secundi paris breves et latæ, exteriores majores, interiores subtilissime ciliatæ. Palpus maxillarum tertii paris quadriarticulatus, articulo secundo reliquis majore, et articulo ultimo minimo, non unguiformi, apice setifero. Pedes primi et secundi paris graciles, et sequentibus minores, tamen subcheliformes, manu et ungue parvis instructi. Pedes tertii et quarti paris fere æquales, ungue longo et parum arcuato, et articulo penultimo et antepenultimo sensim confluentibus, ut una cum ungue quasi digitum mobilem forment⁶⁾, et hi pedes quodammodo prehensiles sint. Pedes quinti et sexti paris æquales, antecedentibus duobus paribus breviores, pone vergentes, ungue parvulo retro flexo, articulo basali valde dilatato, et articulo secundo et tertio brevibus. Pedes septimi paris articulo basali eodem antecedentium minore, oblongo, fere rectangulari, articulo quinto minimo, fere rudimentari, et unguis loco stilum minimum setiferum gerente. Pedum abdominalium ultimum par antecedentia superans, ramis duobus lamellosis. Appendix caudalis unica parva, lamellosa et profunde divisa. Mares et feminæ inter se parum dissimiles. Feminarum pedes thoracici appendice flabelliformi, ova tegente, carentes, ejusque loco appendicem linearem minutam habentes.

Haploops tubicola, mihi.

Ampelisca Eschrichti? LILJEBORG: Öfvers. af Kongl. Vetensk. Akad:s Förh. 1852, p. 6.

Frons inermis. Dorsum læve, rotundatum. Annulus abdominis quartus supra tuberculo obsoleto. Epimera quattuor anteriora utrinque thoracis ceteris majora, antrosum vergentia, duo media reliquis minora, et quartum majus; omnia inferne rotundata et ciliata. Antennæ longitudine fere æquales, infra pilis longis; superiorum pedunculus inferiore brevior, articulo secundo reliquis longiore, et articulo

⁴⁾ Se Öfvers. af Kongl. Vet. Akad:s Förh. 1852, p. 12, der Prof. S. Lovén omtalar, huruledes den lefver uti tubformade bon, som den sjelf förfärdigar.

⁵⁾ Af ἀπλόυς, enkel, och ωψ, öga, deraf att ögonen äro enkla, icke sammansatta.

⁶⁾ En mycket liknande bildning af dessa ben finna vi äfven hos *Gammarus longipes* och *macronyx*, och förmodligen äfven *Gamm. anomalus*, H. RATBKE.

tertio minimo, a flagello vero distincto. Pedunculi antennarum inferiorum articulus ultimus et penultimus longitudine fere equales. Maris antennæ iisdem feminæ longiores et crassiores; flagellum superius articulis circ. 27, et inferius art. circ. 40, et hi articuli iisdem feminæ breviores⁷⁾. Flagellum superius et inferius apud feminam articulis circ. 22. Palpi mandibularis articulus ultimus et penultimus fere æquales, hic angustior. Pedes thor. primi paris iisdem secundi paris minores, ambo paria valde hispida, apud marem et feminam eodem modo formata, apud marem tantum paullo majora. Manus, vel quintus articulus, primi paris ovatus, quarto articulo circ. æqualis, ungue terminali sat parvo, vero retractili, armata. Manus secundi paris etiam ovata et ungue terminali parvo armata, articulo quarto vero brevior. Pedes quarti paris iisdem tertii paris paullo longiores, ambo pilis longis plumosis. Pedum quinti et sexti paris articulus quartus sequente multum latior, parte inferiore pone producta et æculeis crassis munita. Rami pedum abdominalium ultimorum fere æquales, exterior utrinque pilis plumosis ciliatus, interior intus aculeatus, tantum ad apicem pilis plumosis. Appendix caudalis pone rotundata. — Color dorsi violaceus, epimera et pedes parum rubro colorata.

In fundo argillaceo vivit, ubi in tubis, argilla confectis, habitat, et valde frequens est. Tantum autumno (Septembri) feminas oviferas inveni.

Såsom typ för släktet *Haploops* skiljer den sig väsendtligen från *Ampelisca Eschrichti* KRÖYER derigenom, att den endast har tvenne enkla ögon, att de undre antennerna icke sitta bakom de öfre, att sjunde benparet har en helt annan form, m. m., samt att den bor i tuber, som den sjelf förfärdigar, hvilket jag icke funnit vara händelsen med den andra.

Haploops carinata, mihi.

Ampelisca Eschrichti? mas, LILJEBORG: l. c.

Longit. circ. 12 millim. — Antennæ longissimæ et tenuissimæ, inferiores longiores, et corpus longitudine superantes, ambo paria apud mares quam apud feminas pedunculo crassiore, et flagello longiore. Pedunculi infra pectinato-hispidi. Pedes primi et secundi paris manibus angustioribus quam apud præcedentem. Dorsum posticum carinatum. Abdominis annulus quartus supra tuberculo medio magno, et quintus et sextus utrinque tuberculo minore laterali. Rami pedum abdominalium ultimorum fere subulati, circ. æquales, trunco longiores, ambo extus et intus æque dense ciliati pilis longis plumosis. Appendix caudalis, et pedes thor. tertii—septimi paris eodem modo formati ac apud præcedentem. Color eidem præcedentis similis.

Rarior; una cum præcedente accepta, sed incognitum est, utrum in tubis habitet, an secus.

Genom sin kölade rygg, sina långa och mycket fina antenner, samt knölarne på de bakre abdominalsegmenterna skiljes denna arten

⁷⁾ Dessa leders antal är underkastadt mycken föränderlighet. Stundom har jag hos samma individ funnit 3—4 flera leder på ena sidan, än på den andra.

lätt från föregående, ehuru jag af den omständigheten, att jag icke funnit den äggbärande, hade blifvit förledd, att anse den för hanar af den, och att taga skiljaktigheterna för könsskilnader. Den synes vara mycket sällsynt, då jag bland flera hundra exemplar af den andra endast erhållit trenne exemplar af denne.

Gen. *Ampelisca*, KRÖYER: Naturhist. Tidskr. 1 ser. IV, p. 154.

In hujus generis notas, a KRÖYER datas, addi debet: *Oculi simplices quattuor, minutissimi. Antennæ inferiores pone superiores fixæ. Palpus mandibularis triarticulatus. Pedes primi et secundi paris graciles, illi vero subcheliformes, manu tamen angusta, et ungue minuto armata; hi vix subcheliformes, articulo quinto oblongo et quarto simili, quam hic tamen brevior, ungue vero eodem pedum primi paris paullo longiore armato. Articulus primus pedum thor. septimi paris infra dilatatus, articulus quintus articulo quarto longior.*

Ampelisca macrocephala, LILJEBORG: Öfvers. af K. Vet.-Akad:s Förh. 1852, p. 7.

Caput longum, productum. Antennæ superiores lateri inferiori capitis adfixæ, pedunculo inferiorum longitudine æquales, vel parum modo longiores. Pedunculi articulus secundus articulo primo circ. duplo longior, et articulus tertius minimus, a flagello non distinctus. Flagellum apud mares articulis circ. 20—24, apud feminas art. 10—12. Antennæ inferiores superioribus multo longiores, circ. anulum sextum thoracis attingentes. Pedunculi articulus tertius articulo quarto multo longior. Flagellum apud mares 40—50 articulis, apud feminas circ. 20—25. Antennæ apud feminas graciliores et paulum breviores. Palpi mandibularis articulus ultimus articulo penultimo multo brevior. Pedes thor. secundi paris articulo quinto non quam quarto angustior, sed eo duplo brevior. Pedes thor. primi et secundi paris apud mares magis robusti. Unguis pedum tertii quartique paris longissimus et vix arcuatus. Pedes septimi paris articulo quinto quam quarto parum angustior, et longitudine articulo secundo, tertio et quarto conjunctis fere æquali, articulo sexto sat magno, lamelloso et in setam producto. Pedum abdominalium ultimorum rami æquales, subulati, exterior utrinque, intus vero densius, et interior tantum extus ciliatus. Appendix caudalis ovato-lanceolata, lacinia utraque ad apicem aculeo parvulo.

Af alla synes *Amp. Eschrichti* KR. komma den närmast, men denna skiljer sig dock från den derigenom, att öfre antennerna sitta vid spetsen af hufvudet, och ej vid dess undre sida bakom spetsen; att den är mera hoptryckt, samt har å den bakre delen af dorsalsidan en ganska stark köl, hvilken hos *A. macrocephala* endast är svagt antydd, och stundom knappt är märkbär; och att femte ledet å sjunde benparet är smalare och mindre, så att det är mycket smalare än fjerde, och längre än detta. *Amp. Gaimardi*, KRÖYER⁸⁾ har hufvudet på långt när icke så utdraget, och de nedre antennerna sitta föga bakom de öfre. Å det andra benparet är det femte ledet märkbart smalare än det fjerde, o. s. v.

⁸⁾ Voyage en Scandinavie tab. 23 f. 1.

Gammarus maculatus, LILJEB. l. c. p. 10. är synonym med *Cancer Gammarus obtusatus*, MONTAGU: *Transact. of LINN. Society* vol. 11, p. 5, tab. 2, fig. 7.

Ehuru der visserligen uti MONTAGUS beskrifning och afbildning af denne *Gammarus* äro åtskilliga ofullständigheter, som göra identiteten mindre säker, är der dock, på det hela taget, särdeles hvad formen af andra benparet beträffar, så stor öfverensstämmelse dem emellan, att jag svårligen kan betvifla, att det varit *G. maculatus*, som tjenat till typ för den citerade beskrifningen, och som sedan dess ej förr än nu blifvit återfunnen. M. EDVARDS⁹⁾ har ansett den böra upptagas uti släktet *Amphitoë*, derföre att MONTAGU hvarken uti beskrifningen eller afbildningen har upptagit någon bisvepa (*flagellum appendiculare*) å öfre antennerna. Men denna underlåtenhet hindrar dock ingalunda, att MONTAGUS *Cancer obtusatus* kan vara en verklig *Gammarus*, då MONTAGU icke gick så långt i minutiös observation, att han fästade sig vid en bisvepa, hvilket bäst bevisas deraf, att han icke heller har upptagit någon sådan för sin *Cancer locusta* eller sin *Cancer pulex*, som dock båda ofelbart äro *Gammari*, och derföre af M. EDVARDS antagas såsom synonyma med hans *Gammarus locusta & pulex*.

Till den förut lemnade beskrifningen får jag tillägga: *Pedes thor. tertii et quarti paris parvi et graciles. Rami pedum abdominalium ultimi paris valde inæquales, interior minimus, rudimentaris, exterior sat magnus, pedes abdominales antecedentes longe superans, lamellosus, lanceolatus, utrinque aculeatus, et aculeo majore terminali. Color viventis albidus, fasciis et maculis rufis.*

E 14—15 org. profundo, in latere inferiore *Asteracanthionis rubentis* degens, acceptus.

Gammarus longipes, LILJEB. l. c.

Articulus primus antennarum superiorum crassus, tertius minutus et vix a flagello distinctus. Pedunculi antennarum inferiorum articulus tertius circ. mediam partem articuli secundi pedunculi antennarum superiorum attingens. Flagellum antennarum superiorum circ. 16—20, et inferiorum circ. 6 articulis. Manus pedum primi paris eadem secundi paris major, apud marem ovata, ad marginem posticum, unguem propius, processibus duobus et aculeo interno mobili prædita; apud feminam fere ovata, inferne postice angulata, processibus vero carens; manus secundi paris apud marem oblongo-ovata, præsertim antice dense pilosa, apud feminam ovata, postice densius pilosa. Pedes tertii et quarti paris forma insolita, articulo tertio dilatato, articulo vero quinto et sexto sensim attenuatis, et una quasi unguem articulatum, longissimum, gracillimumque, fere rectum, formantibus. Pedes septimi paris longissimi, et pedes abdominales ultimos longe superantes. Pedum abdominalium ultimi paris rami æquales, conici vel stiliformes, aculeati, fere apicem pedum abdominalium quarti paris attingentes. Appendix caudalis unica, tuberculiformis, brevis, truncata».

⁹⁾ *Hist. Nat. des Crust.* t. 3, p. 33.